

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. május 28.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2018/0152/B(COD)

5951/1/21
REV 1 ADD 1

VISA 26
FRONT 41
MIGR 26
IXIM 38
SIRIS 14
COMIX 71
CODEC 155
PARLNAT 121

A TANÁCS INDOKOLÁSA

Tárgy: A Tanács álláspontja első olvasatban a 603/2013/EU, az (EU) 2016/794, az (EU) 2018/1862, az (EU) 2019/816 és az (EU) 2019/818 rendeletnek az egyéb uniós információs rendszerekhez a VIS céljából való hozzáférésre vonatkozó feltételek megállapítása tekintetében történő módosításáról szóló EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET elfogadása céljából

- A Tanács indokolása
- A Tanács által 2021. május 27-én elfogadva

I. BEVEZETÉS

1. A VIS alapos értékelését követően a Bizottság 2018. május 16-án jogalkotási javaslatot nyújtott be a VIS-rendelet módosítására¹ (a továbbiakban: a VIS módosításáról szóló rendelet) vonatkozóan.
2. Az Állandó Képviselők Bizottsága a 2018. december 19-i ülésén megbízást fogadott el az Európai Parlamenttel folytatandó tárgyalások megkezdésére².
3. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. szeptember 19-én fogadta el véleményét³.
4. Az európai adatvédelmi biztos 2018. december 12-én nyilvánított véleményét⁴.
5. Az Európai Parlament kérésére az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége 2018. augusztus 30-án nyilvánított véleményt⁵.
6. Az Európai Parlament 2019. március 13-án elfogadta az első olvasatbeli álláspontját⁶.
7. A Tanács és az Európai Parlament 2019 októberében tárgyalásokat kezdett annak céljából, hogy megállapodást lehessen elérni a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjának szakaszában („korai második olvasatbeli megállapodás”).
8. A tárgyalások során világossá vált, hogy a bizottsági javaslatból hiányoznak bizonyos rendelkezések – az úgynevezett „VIS kapcsolódó módosítások”. Ezek azok a módosítások, amelyeket az uniós információs rendszerekről és adatbázisokról szóló jogi aktusokon végre kell hajtani annak következtében, hogy a VIS automatizált lekérdezéseket hajt végre ezekben az egyéb rendszerekben. A Bizottság hasonló kapcsolódó módosításokat javasolt az ETIAS-ra vonatkozóan⁷.

¹ 8853/18.

² 15726/18.

³ EESC 2018/03954 (HL C 440., 2018.12.6., 154. o.).

⁴ Az európai adatvédelmi biztos véleményének összefoglalója a Vízüminformációs Rendszerről szóló új rendeletre irányuló javaslatról (HL C 50., 2019.2.8., 4. o.).

⁵ Az FRA véleménye – 2/2018. <https://fra.europa.eu/en/publication/2018/revised-visa-information-system-and-its-fundamental-rights-implications>

⁶ T8-0174/2019, 7401/19.

⁷ Lásd: COM (2019) 3 final és COM (2019) 4 final.

9. A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó uniós szakpolitikákban való tagállami részvétel változó geometriája miatt jogilag lehetséges volt az, hogy a schengeni vívmányok területén a külső határokhoz kapcsolódó jogi eszközök módosítására vonatkozóan csak egyfajta kapcsolódó módosításokat illesszenek be a VIS módosításáról szóló rendeletbe, míg az említett vívmányokhoz nem tartozó más rendelkezéseket külön jogi eszközbe, nevezetesen a VIS kapcsolódó módosításokról szóló rendeletbe (amely e tanácsi indokolás tárgyát képezi) kellett beilleszteni.
10. Az Állandó Képviselők Bizottsága 2020. június 17-én módosította a Tanács megbízását, hogy az kiterjedjen a „VIS kapcsolódó módosításokra”⁸. Mivel az Európai Parlament már elfogadta első olvasatbeli álláspontját, tárgyalócsoportja jelezte, hogy az ezen új rendelkezésekkel kapcsolatos álláspontját az intézményközi tárgyalások során fogja meghatározni.
11. Hat politikai háromoldalú egyeztetést és számos szakmai egyeztetést követően a tárgyalások 2020. december 8-án sikeresen lezárultak: az Európai Parlament és a Tanács kompromisszumra jutott az alábbi két rendelet szövegére vonatkozóan:
- a Vízüminformációs Rendszer megreformálásának céljából a 767/2008/EK, a 810/2009/EK, az (EU) 2016/399, az (EU) 2017/2226, az (EU) 2018/1240, az (EU) 2018/1860, az (EU) 2018/1861, az (EU) 2019/817 és az (EU) 2019/1896 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2004/512/EK és a 2008/633/IB tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló rendelet (a továbbiakban: a VIS módosításáról szóló rendelet), valamint
 - a 603/2013/EU, az (EU) 2016/794, az (EU) 2018/1862, az (EU) 2019/816 és az (EU) 2019/818 rendeletnek az egyéb uniós információs rendszerekhez a VIS céljából való hozzáférésre vonatkozó feltételek megállapítása tekintetében történő módosításáról szóló rendelet (a továbbiakban: a VIS kapcsolódó módosításokról szóló rendelet, amely e tanácsi indokolás tárgyát képezi).
12. Az Állandó Képviselők Bizottsága 2021. január 22-én megállapodás céljából megvizsgálta a végső kompromisszumos szöveget.

⁸ 8787/20.

13. Az Európai Parlament Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottsága (LIBE bizottság) 2021. január 27-én megerősítette a politikai megállapodást, február 1-jén pedig a LIBE bizottság elnöke levelet küldött az Állandó Képviselők Bizottsága elnökének, amelyben megerősítette, hogy amennyiben a Tanács a jogász-nyelvészi ellenőrzést követően első olvasatban jóváhagyja a két rendeletet, a Parlament a második olvasat során jóváhagyja a Tanács álláspontját.
14. Az Állandó Képviselők Bizottsága 2021. február 3-án megerősítette a rendeletek kompromisszumos szövegére vonatkozóan született politikai megállapodást.
15. Dánia nem vesz részt a VIS kapcsolódó módosításokról szóló rendelet elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó. Mivel e rendelet – annyiban, amennyiben rendelkezései a SIS-nek az (EU) 2018/1862 rendelet által szabályozott részére vonatkoznak – a schengeni vívmányokon alapul, Dánia az említett jegyzőkönyv 4. cikkének megfelelően az e rendeletről szóló tanácsi döntést követő hat hónapos időszakon belül határoz arról, hogy azt nemzeti jogában végrehajtja-e.
16. A rendelet azon rendelkezései tekintetében, amelyek a SIS-nek az (EU) 2018/1862 rendelet által szabályozott területeire vonatkoznak, Írország részt vesz a VIS kapcsolódó módosításokról szóló rendeletben. A rendelet azon rendelkezései tekintetében, amelyek az Europolra, az Eurodacra és az ECRIS–TCN rendszerre vonatkoznak, Írország nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
17. Izland, Norvégia, Svájc és Liechtenstein tekintetében a VIS kapcsolódó módosításokról szóló rendelet – annyiban, amennyiben a SIS-nek az (EU) 2018/1862 rendelet által szabályozott részére vonatkozik – a schengeni vívmányok rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi.

II. CÉL

18. A 2004/512/EK tanácsi határozattal (a továbbiakban: a VIS-határozat) és a 767/2008/EK rendelettel létrehozott VIS az az uniós információs rendszer, amely megkönnyíti a rövid távú tartózkodásra jogosító („schengeni”) vízumokkal kapcsolatos eljárást, valamint segíti a vízum-, a határforgalom-ellenőrzést végző, a menekültügyi és a migrációs hatóságokat azon harmadik országbeli állampolgárok ellenőrzésében, akiknek a schengeni térségbe való beutazáshoz vízumra van szükségük. A VIS összeköti a tagállamoknak a világ különböző pontjain lévő konzulátusait és összes külső határátkelőhelyét.

19. A VIS módosításáról szóló rendelet célja a VIS továbbfejlesztése annak érdekében, hogy az jobban megfeleljen a vízum-, a határookra vonatkozó és a biztonságpolitika terén jelentkező új kihívásoknak.
20. A VIS kapcsolódó módosításokról szóló rendelet megállapítja azokat a feltételeket, amelyek mellett a VIS betekintést végezhet az Eurodacban, a SIS-ben és az ECRIS-TCN rendszerben tárolt adatokba, valamint az Europol-adatokba annak érdekében, hogy a VIS módosításáról szóló rendeletben meghatározott automatizált lekérdezések keretében találatokat azonosítson.
21. A bizottsági javaslatból hiányoztak a VIS által lekérdezett más uniós információs rendszerekhez és adatbázisokhoz való hozzáférés feltételei, főként amiatt, mert a javaslatot több, az egyéb uniós információs rendszerekre és adatbázisokra vonatkozó jogi aktus, valamint az interoperabilitásról szóló rendeletek elfogadása előtt terjesztették elő.
22. A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja megszünteti ezt a hiányosságot, és figyelembe veszi az interoperabilitásra vonatkozó, a javaslat előterjesztése óta megváltozott, új jogszabályi környezetet.
23. Míg a határokat érintő schengeni vívmányok részét képező rendeletek (VIS-rendelet⁹, EES-rendelet¹⁰, ETIAS-rendelet¹¹, SIS visszaküldési rendelet¹², SIS határellenőrzési rendelet¹³ és az interoperabilitásról [határok] szóló rendelet¹⁴) technikai módosításait belefoglalták a VIS

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 767/2008/EK rendelete (2008. július 9.) a vízuminformációs rendszerről (VIS) és a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó adatok tagállamok közötti cseréjéről (VIS-rendelet) (HL L 218., 2008.8.13., 60. o.).

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2226 rendelete (2017. november 30.) a tagállamok külső határait átlépő harmadik országbeli állampolgárok belépésére és kilépésére, valamint beléptetésének megtagadására vonatkozó adatok rögzítésére szolgáló határregisztrációs rendszer (EES) létrehozásáról és az EES-hez való bűnüldözési célú hozzáférés feltételeinek meghatározásáról, valamint a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény, a 767/2008/EK rendelet és az 1077/2011/EU rendelet módosításáról (HL L 327., 2017.12.9., 20. o.).

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1240 rendelete (2018. szeptember 12.) az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS) létrehozásáról, valamint az 1077/2011/EU rendelet, az 515/2014/EU rendelet, az (EU) 2016/399 rendelet, az (EU) 2016/1624 rendelet és az (EU) 2017/2226 rendelet módosításáról (HL L 236., 2018.9.19., 1. o.).

¹² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1860 rendelete (2018. november 28.) a Schengeni Információs Rendszernek a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszaküldése céljából történő használatáról (HL L 312., 2018.12.7., 1. o.).

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1861 rendelete (2018. november 28.) a határforgalom-ellenőrzés terén a Schengeni Információs Rendszer (SIS) létrehozásáról, működéséről és használatáról, a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény módosításáról, valamint az 1987/2006/EK rendelet módosításáról és hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2018.12.7., 14. o.).

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/817 rendelete (2019. május 20.) az uniós információs rendszerek közötti interoperabilitás kereteinek megállapításáról a határok és a

módosításáról szóló rendeletbe, azon rendeletek módosításai, amelyek nem képezik a schengeni vívmányok részét, vagy amelyek a schengeni rendőrségi együttműködésre vonatkozó jogi aktusok (Eurodac-rendelet¹⁵, Europol-rendelet¹⁶, SIS rendőrségi együttműködési rendelet¹⁷, ECRIS-TCN rendelet¹⁸ és az interoperabilitásról [rendőrségi együttműködés] szóló rendelet¹⁹), a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó uniós szakpolitikákban való tagállami részvétel változó geometriája miatt a szóban forgó külön jogi eszköz részét képezik.

24. A két rendeletet azonban egy csomagként tárgyalták meg, és azoknak zökkenőmentesen kell egymáshoz illeszkedniük annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a VIS-rendszer átfogó működését és használatát.

vízumügy területén, továbbá a 767/2008/EK, az (EU) 2016/399, az (EU) 2017/2226, az (EU) 2018/1240, az (EU) 2018/1726 és az (EU) 2018/1861 európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint a 2004/512/EK és a 2008/633/IB tanácsi határozat módosításáról (HL L 135., 2019.5.22., 27. o.).

- ¹⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 603/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló 604/2013/EU rendelet hatékony alkalmazása érdekében az ujjenyomatok összehasonlítását szolgáló Eurodac létrehozásáról, továbbá a tagállamok bűnüldöző hatóságai és az Europol által az Eurodac-adatokkal való, bűnüldözési célú összehasonlítások kérelmezéséről, valamint a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző ügynökség létrehozásáról szóló 1077/2011/EU rendelet módosításáról (HL L 180., 2013.6.29., 1. o.).
- ¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/794 rendelete (2016. május 11.) a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynökségéről (Europol), valamint a 2009/371/IB, a 2009/934/IB, a 2009/935/IB, a 2009/936/IB és a 2009/968/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről (HL L 135., 2016.5.24., 53. o.).
- ¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1862 rendelete (2018. november 28.) a rendőrségi együttműködés és a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés terén a Schengeni Információs Rendszer (SIS) létrehozásáról, működéséről és használatáról, a 2007/533/IB tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1986/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2010/261/EU bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2018.12.7., 56. o.).
- ¹⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/816 rendelete (2019. április 17.) az Európai Bűnügyi Nyilvántartási Információs Rendszer kiegészítése érdekében a harmadik országbeli állampolgárokkal és a hontalan személyekkel szemben hozott ítéletekre vonatkozó információval rendelkező tagállamok azonosítására szolgáló központosított rendszer (ECRIS-TCN) létrehozásáról, valamint az (EU) 2018/1726 rendelet módosításáról (HL L 135., 2019.5.22., 1. o.).
- ¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/818 rendelete (2019. május 20.) az uniós információs rendszerek közötti interoperabilitás kereteinek megállapításáról a rendőrségi és igazságügyi együttműködés, a menekültügy és a migráció területén, valamint az (EU) 2018/1726, az (EU) 2018/1862 és az (EU) 2019/816 rendelet módosításáról (HL L 135., 2019.5.22., 85. o.).

III. A TANÁCS ELSŐ OLVASATBAN ELFOGADOTT ÁLLÁSPONTJÁNAK ELEMZÉSE

A. Általános megjegyzések

25. Az Európai Parlament és a Tanács tárgyalásokat folytatott azzal a céllal, hogy olyan megállapodás születhessen a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja alapján, amelyet a Parlament a második olvasatban módosítások nélkül jóvá tudna hagyni. A VIS kapcsolódó módosításokról szóló rendeletre vonatkozó, első olvasatban elfogadott tanácsi álláspont szövege maradéktalanul tükrözi a két társjogalkotó között, az Európai Bizottság segítségével létrejött kompromisszumot.

B. Főbb kérdések

A 603/2013/EU rendelet módosításai

26. A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja módosítja az Eurodac-rendeletet annak érdekében, hogy:

- az illetékes vízumhatóságok hozzáférést kapjanak az Eurodachoz abból a célból, hogy csak az olvasást engedélyező módon betekinthesse az adatokba,
- összekapcsolják az Eurodacot az (EU) 2019/818 rendelet 6. cikkével létrehozott európai keresőportállal abból a célból, hogy lehetővé váljon az automatizált feldolgozás a VIS keretében, és hogy
- minden egyes, az Eurodacban és a VIS-ben végzett adatkezelési műveletről nyilvántartást vagy naplót vezessenek.

Az (EU) 2016/794 rendelet módosításai

27. A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja módosítja az Europol-rendeletet annak érdekében, hogy:

- az Europolnak lehetősége legyen arra, hogy véleményt adjon ki a VIS által az automatizált feldolgozás keretében végzett betekintést követően, és
- a kijelölt VIS-hatóságok a VIS-rendelet alkalmazása céljából egy „találat/nincs találat” rendszer keretében közvetett módon hozzáférhessenek az Europol-adatokhoz.

Az (EU) 2018/1862 rendelet módosításai

28. A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja módosítja a SIS rendőrségi együttműködési rendeletet annak érdekében, hogy:
- minden egyes, a SIS-ben és a VIS-ben végzett adatkezelési műveletről naplót vezessenek,
 - az illetékes nemzeti hatóságok hozzáférést kapjanak a SIS-be bevitt adatokhoz a VIS-ből indított automatizált lekérdezések által generált találatok manuális ellenőrzése, valamint annak értékelése céljából, hogy a vízumot, hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumot vagy tartózkodási engedélyt kérelmező személy veszélyt jelenthet-e a közrendre vagy a közbiztonságra, és hogy
 - összekapcsolják a SIS központi rendszerét az (EU) 2019/818 rendelet 6. cikkével létrehozott európai keresőportállal (ESP) a VIS keretében végzett automatizált feldolgozás lehetővé tétele érdekében.

Az (EU) 2019/816 rendelet módosításai

29. A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja módosítja az ECRIS-TCN rendeletet annak érdekében, hogy:
- az elítélt harmadik országbeli állampolgár adatnyilvántartásában feltüntessenek egy megjelölést, amely a VIS céljából jelzi, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgárt terrorista bűncselekmény vagy súlyos bűncselekmény miatt elítélték,
 - kerüljön feltüntetésre, hogy az említett megjelölést terrorista bűncselekményekkel kapcsolatos ítéletek esetében a megjelölés létrehozásától számított 25 év elteltével, egyéb súlyos bűncselekményekkel kapcsolatos ítéletek esetében pedig a megjelölés létrehozásától számított 15 év elteltével automatikusan törölni kell,
 - a VIS központi rendszere hozzáférjen a megjelölésekhez és az ítélethozatal szerinti tagállam(ok) kódjához, illetve tudjon azokban keresni az ellenőrzések céljából olyan esetekben, amikor a VIS keretében végzett automatizált feldolgozás találatokat generált,
 - találat esetén a központi rendszer vagy a CIR automatikusan meg tudja adni az illetékes hatóságnak a harmadik országbeli állampolgárra vonatkozó bűnügyi nyilvántartási információval rendelkező tagállamokra vonatkozó információt,

- összekapcsolják az ECRIS-TCN rendszert az (EU) 2019/818 rendelet 6. cikkével létrehozott európai keresőportállal (ESP) a VIS keretében végzett automatizált feldolgozás lehetővé tétele érdekében,
 - a kijelölt VIS-hatóságok hozzáférési jogosultságot kapjanak a CIR-ben lévő ECRIS-TCN adatokhoz a VIS-rendelet szerinti feladatok elvégzése céljából, és hogy
 - minden egyes, a CIR-ben és a VIS-ben végzett ECRIS-TCN adatkezelési műveletről naplót vezessenek.
30. Az Európai Parlament eredetileg egy olyan rendelkezés beillesztését kérte az ECRIS-TCN rendeletbe, amely alapján a Bizottság megbízást kap arra, hogy egy évvel az ECRIS-TCN működésbe lépését követően értékelje, hogy a VIS által az ECRIS-TCN rendszerben végzett lekérdezés szükséges-e a VIS azon célkitűzésének támogatásához, amely annak értékelésére irányul, hogy a vízumot, hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumot vagy tartózkodási engedélyt kérelmező személy a 767/2008/EK rendelet alapján veszélyt jelenthet-e a közrendre vagy a közbiztonságra. A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja alapján annak értékelése, hogy a VIS által az ECRIS-TCN rendszerben végzett lekérdezés hozzájárult-e a fent említett célkitűzés támogatásához, részét képezi majd annak a jelentésnek, amelyet a Bizottságnak három évvel a felülvizsgált VIS működésbe lépését követően kell előterjesztenie.

Az (EU) 2019/818 rendelet módosításai

31. A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja módosítja az interoperabilitásról (rendőrségi együttműködés) szóló rendeletet annak érdekében, hogy azt hozzáigazítsa a felülvizsgált VIS céljaihoz.

IV. ÖSSZEGZÉS

32. A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja teljes mértékben tükrözi az Európai Parlament és a Tanács közötti tárgyalások során – a Bizottság segítségével – kialakított kompromisszumot. A Tanács úgy véli, hogy első olvasatban elfogadott álláspontja kiegyensúlyozott csomagot képvisel, és elfogadását követően a 603/2013/EU, az (EU) 2016/794, az (EU) 2018/1862, az (EU) 2019/816 és az (EU) 2019/818 rendeletnek az egyéb uniós információs rendszerekhez a VIS céljából való hozzáférésre vonatkozó feltételek megállapítása tekintetében történő módosításáról szóló rendelet lehetővé fogja tenni a VIS és az egyéb uniós információs rendszerekből, illetve az Europolból származó adatok összekapcsolását, hogy ezek az uniós információs rendszerek kiegészítsék egymást a külső határok igazgatásának javítása, illetve az illegális bevándorlás megelőzéséhez és az ellene való küzdelemhez, valamint a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló uniós térségen belüli magas fokú biztonság biztosításához történő hozzájárulás céljából, beleértve a közbiztonság és közrend fenntartását és a biztonság védelmét is a tagállamok területén.
33. Ezt a kompromisszumot megerősíti az a levél is, amelyet a LIBE bizottság elnöke 2021. február 1-jén küldött az Állandó Képviselők Bizottsága elnökének. Ebben a levélben a LIBE bizottság elnöke jelezte, hogy javasolni fogja bizottsága tagjainak és azt követően a plenáris ülésnek, hogy a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontját – az intézményekben elvégzett jogász-nyelvészi ellenőrzést követően – a Parlament második olvasata során módosítás nélkül fogadják el.